

Zaaknummer : 01109190
Ons Kenmerk : ODH1276782
Datum : 17-02-2025

Beschikking

Omgevingswet – Flora- en Fauna-activiteiten

Onderwerp

Op 25 juni 2024 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland, namens Waterschap Hollandse Delta, een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor het verrichten van flora- en fauna-activiteiten, zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag heeft betrekking op (de directe omgeving van) het Kanaal door Voorne waar de aanwezigheid van de bever (*Castor fiber*) voor risico's zorgt. Met de aanvraag wordt beoogd om tot 31 december 2029 bevers te kunnen doden op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', specifiek in het belang van de openbare veiligheid. Voor de uitvoering van de handelingen zijn verschillende middelen nodig.

De handelingen die met de aanvraag worden beoogd zijn verboden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het betreffen de volgende bepalingen:

- op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt het verbod zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet voor het opzettelijk doden of vangen van de bever (*Castor fiber*);
- op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt het verbod zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet voor het voor een andere reden dan verkoop onder zich te hebben of te vervoeren van de bever (*Castor fiber*).

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode vanaf afgifte van de omgevingsvergunning tot en met de looptijd van het Faunabeheerplan bever 2023-2029, te weten tot en met 31 december 2029.

Besluit

Wij besluiten:

- I. een vergunning in de zin van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, van de Omgevingswet te verlenen aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland, voor het doden en/of vangen van de bever zoals bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- II. een vergunning in de zin van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, van de Omgevingswet te verlenen aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland, voor het onder zich hebben of vervoeren van de bever zoals bedoeld in artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- III. dat de vergunning geldt voor (de directe omgeving van) het Kanaal door Voorne;
- IV. de in dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze vergunning;
- V. dat de aanvraag van 25 juni 2024 en de daarbij behorende gegevens onderdeel zijn van deze vergunning;

- VI. dat deze vergunning geldig is vanaf vier weken na bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2029.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendix

1. Kaart met het overzicht van de twee burchten in de Put van Heenvliet;
2. Kaart met de relevante locaties bij het Kanaal door Voorne, zoals aangeleverd op 2 december 2024.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Voorschriften voor de vergunninghouder

1. De Faunabeheereenheid Zuid-Holland verleent voor uitvoering van de vergunning schriftelijk of digitaal uitsluitend toestemming aan personen in dienst of in opdracht van het Waterschap Hollandsche Delta.
2. De uitvoerder van de vergunning dient te voldoen aan de gestelde uitvoeringsregels, zoals vermeld op het uitvoeringsformulier van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland.
3. De Faunabeheereenheid Zuid-Holland zorgt ervoor dat de genomen maatregelen bij beverschade of risico worden geregistreerd conform het incidentformat Bever en dat een register wordt bijgehouden van de toepassing van deze vergunning.

Voorschriften voor de uitvoerder

4. De uitvoerder van de vergunning dient (een kopie van) dit besluit en (een kopie van) het toestemmingsformulier, waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld, schriftelijk of digitaal te kunnen tonen.
5. Uiterlijk de dag voorafgaand aan de uit te voeren activiteit dient vóór 20:00 uur door de uitvoerder melding te worden gemaakt bij de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, via het e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding 'flora en fauna', of telefonisch (inspreken op het antwoordapparaat via is 078-7708081. Bij de melding moet de uitvoeringscode of toestemmingsnummer vermeld worden, evenals de locatie, de datum en het tijdstip waarop de uit te voeren activiteit zal plaatsvinden.
6. Bij het (levend vangen en) doden van de bever (in de kooi en bij afschot van bevers in het veld) dienen de volgende gegevens over de gedode bever in Dora te worden geregistreerd:
 - het levensstadium (ouderdier, jaarling of jong van dit jaar) en geslacht;
 - een foto van de bever met meetlat en datum;
 - de locatie waarop de bever is gevangen, dan wel gedood (x-y of GPS-coördinaten).

Middelen

7. Ter uitvoering van de in dit besluit opgenomen activiteiten mag gebruik worden gemaakt van onderstaande middelen:
 - het (luchtdruk)geweer;
 - honden, niet zijnde lange honden;
 - snij- en steekwapens;
 - levend vangende vangkooien.

(Luchtdruk)geweer

8. Het (luchtdruk)geweer mag tevens gebruikt worden op gronden die niet voldoen aan de eisen die de wet stelt aan een jachtveld. Het (luchtdruk)geweer mag echter niet worden gebruikt binnen de bebouwde kom.
9. Aan het luchtdrukgeweer worden de volgende eisen gesteld:
 - het kaliber bedraagt minimaal .30 inch (7,62 mm);
 - de mondingsenergie bedraagt minimaal 100 joules.

10. Het (luchtdruk)geweer mag voorzien zijn van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten.
11. Het (luchtdruk)geweer mag voor het schieten van de bever worden gebruikt gedurende het gehele etmaal.
12. Het (luchtdruk)geweer mag worden gebruikt op gronden aangrenzend aan de bebouwingscontour jacht en zo lang deze niet is vastgesteld, aan de bebouwde kom.
13. Het is de uitvoerder toegestaan het geweer te gebruiken op gronden waarvoor hij/zij geen toestemming heeft om het geweer te gebruiken.

Vangkooi

14. Ter uitvoering van deze vergunning wordt gebruik gemaakt van een levend vangende vangkooi in combinatie met een kooizender. Vangkooien dienen minimaal eens per etmaal te worden gecontroleerd, al dan niet van afstand met behulp van een verrekijker. Bij warm weer dient de vangkooi in de schaduw te worden geplaatst of te worden afgedekt met vegetatie. Indien de temperatuur boven de 25 graden Celsius komt dient de vangkooi tussen zonsopgang en zonsondergang iedere zes uur gecontroleerd te worden.

Honden en messen

15. Honden worden alleen ingezet bij nazoek van gewonde bevers in het veld.
16. Een snij- of steekwapen kan zo nodig worden gebruikt om, indien noodzakelijk, de geschoten bever zo snel mogelijk uit zijn lijden te verlossen.

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en ten aanzien van verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Op alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Gelet op deze specifieke zorgplicht dient inzicht verkregen te worden met betrekking tot de aanwezigheid van soorten op de locatie van de activiteit. Hierbij geldt dat objectief vastgesteld moet worden of soorten negatieve gevolgen ondervinden van de voorgenomen activiteiten. Indien noodzakelijk moeten maatregelen getroffen worden om negatieve gevolgen zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden te voorkomen. Indien negatieve gevolgen redelijkerwijs niet te voorkomen zijn, dient de activiteit gestaakt te worden.
- In het kader van de specifieke zorgplicht dient tevens rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 25 juni 2024 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland, namens Waterschap Hollandse Delta, een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor het verrichten van flora- en fauna-activiteiten, zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag heeft betrekking op (de directe omgeving van) het Kanaal door Voorne waar de aanwezigheid van de bever (*Castor fiber*) voor risico's zorgt. Met de aanvraag wordt beoogd om tot 31 december 2029 bevers te kunnen doden op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', specifiek in het belang van de openbare veiligheid. Voor de uitvoering van de handelingen zijn verschillende middelen nodig.

De handelingen die met de aanvraag worden beoogd zijn verboden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). Het betreffen de volgende bepalingen:

- op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal leefomgeving geldt het verbod zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow voor het opzettelijk doden of vangen van de bever (*Castor fiber*);
- op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal geldt het verbod zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow voor het voor een andere reden dan verkoop onder zich te hebben of te vervoeren van de bever (*Castor fiber*).

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode vanaf afgifte van de omgevingsvergunning tot en met de looptijd van het Faunabeheerplan bever 2023-2029, te weten tot en met 31 december 2029.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, gegevens toegevoegd:

- Aanvraag omgevingsvergunning doden bever Kanaal door Voorne, Faunabeheereenheid Zuid-Holland, zoals ontvangen op 25 juni 2024 (ODH1098952);
- Incidentformat Bever, Faunabeheereenheid Zuid-Holland en Waterschap Hollandse Delta, 24 juni 2024 (ODH1088954);
- Risicoanalyse bever Waterschap Hollandse Delta, Zoogdiervereniging, rapportnummer: 2023.032, 3 mei 2024 (ODH1098955).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Bal en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt.

In artikel 16.79, tweede lid, van de Omgevingswet staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Gelet op het feit dat een bever kan worden gedood op grond van deze vergunning, zijn wij van mening dat artikel 16.79, tweede lid, van de Omgevingswet van toepassing is. Daarom bepalen wij dat de vergunning in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de Omgevingswet, de Omgevingsregeling, het Omgevingsbesluit, het Bal en het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De bever is een van nature in Nederland in het wild levende soort, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Daarnaast is de bever door provincie Zuid-Holland aangemerkt als een 'icoonsoort'.¹ Wij geven ons soortenbeleid vorm aan de hand van Zuid-Hollandse icoonsoorten. Dit zijn soorten die gezamenlijk symbool staan voor landschappelijke en ecologische kwaliteiten in Zuid-Holland én/of voor maatschappelijke kwaliteiten en ecosysteemdiensten. Voor de bever heeft de provincie Zuid-Holland specifiek beleid vastgesteld. Zie de maatregel 'Omgaan met bevers in Zuid-Holland' in het omgevingsprogramma.²

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow is het verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur genoemd geval.

Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal geldt het verbod als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet voor het opzettelijk te doden of te vangen van de bever (*Castor fiber*).

Op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal geldt het verbod als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet voor een andere reden dan verkoop onder zich te hebben of te vervoeren van de bever (*Castor fiber*).

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning alleen verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is vanwege één van de in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl genoemde belangen; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

¹ Bijlage 5 bij de Visie Rijke Groenblauwe Leefomgeving, december 2018.

² <https://omgevingsbeleid.zuid-holland.nl/omgevingsprogramma/maatregelen/5b9cd1d7-348a-4431-90e5-41b98ef40340>
ODH1276782

Middelen

Op grond van artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder l, van de Ow worden bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld over het gebruik en het onder zich hebben van middelen of installaties en het toepassen van methoden om dieren te vangen of te doden.

Ingevolge artikel 8.74r, eerste lid, van het Bkl worden aan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, van het Bal voorschriften verbonden over de te gebruiken middelen.

Overeenkomstig artikel 11.31, eerste en derde lid, van het Bal kunnen wij vergunningvoorschriften verbinden aan deze vergunning in afwijking van hetgeen is vastgesteld in §11.2.8 van het Bal. Onderstaand geven wij een overzicht van de bepalingen waarvan, bij de uitvoering van de aangevraagde activiteiten, wordt afgeweken. Verderop gaan wij in op het gebruik van de middelen en de methoden en hoe wordt afgeweken van de bepalingen conform de in dit besluit opgenomen voorschriften.

Het betreft de volgende bepalingen:

- artikel 11.72, eerste lid, aanhef en onder e, van het Bal voor wat betreft het verbod om zich buiten gebouwen te bevinden met een vangkooi;
- artikel 11.76, eerste lid, van het Bal voor wat betreft de eisen dat een geweer alleen kan worden gebruikt op een jachtveld dat aan de in dit artikel genoemde eisen voldoet;
- artikel 11.79, eerste lid, van het Bal voor wat betreft de eisen die worden gesteld aan het gebruik van een geweer ter uitvoering van een omgevingsvergunning:
 - o artikel 11.79, tweede lid, van het Bal voor wat betreft het bepaalde dat een (luchtdruk)geweer een gladde loop heeft met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12 of een getrokken loop met een nominaal kaliber van ten minste .22 inch of 5,58 mm;
 - o artikel 11.79, vijfde lid, van het Bal voor wat betreft de specificaties dat het (luchtdruk)geweer is voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
 - o 11.79, zesde lid, van het Bal voor wat betreft de specificaties die worden gesteld aan de munitie van het geweer;
- artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bal, voor wat betreft het verbod dat een geweer wordt gebruikt:
 - o tussen zonsopgang en zonsondergang; en
 - o binnen of aangrenzend aan de, in het omgevingsplan, vastgelegde bebouwingscontour jacht;
- 11.84, tweede lid, voor wat betreft verbod op het dragen van het geweer op gronden waarvoor de houder van een omgevingsvergunning geen recht heeft om het geweer te gebruiken.

Beoordeling

Algemeen

Bij besluit van 12 december 2023 (kenmerk: PZH-2023-844605143) hebben wij het Faunabeheerplan Bever Zuid-Holland 2023-2029³ (hierna: het FBP) goedgekeurd.

Op 29 januari 2024 hebben wij, in het kader van het FBP, reeds een ontheffing ex artikel 3.17, eerste lid, van de Wet natuurbescherming verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (hierna: FBE ZH) voor het verstoren van bevers en het vernielen en beschadigen van beverburchten en holen op locaties waar de bever een risico vormt voor de openbare veiligheid.

³ Faunabeheerplan Bever Zuid-Holland 2023-2029
ODH1276782

Situatieschets

Uit de bij de aanvraag gevoegde risicoanalyse van de Zoogdiervereniging volgt dat het Kanaal door Voorne aangemerkt kan worden als een risicogebied als het gaat om de aanwezigheid en activiteiten van een bever. Het kanaal is drie meter diep en de waterkant is erg steil wat voor de bever een goede mogelijkheid geeft tot het graven in de kering. Aangezien deze kering een boezemkering is en het water in het kanaal een aantal meter boven de omliggende bebouwing ligt, hebben beide oevers van deze kering een (zeer) hoog risico voor directe ondergraving door een bever. Daarbij komt nog dat er in juni 2024 een bever is waargenomen in het Kanaal door Voorne. Het Waterschap vermoedt dat het een jong individu betreft die is verstoten uit de Put van Heenvliet, de naastgelegen plas waar twee beverburchten zijn gevestigd, zie figuur 1 uit de appendices. De bever heeft knaagschade veroorzaakt en mogelijke graverij in de kering van het kanaal. Aangezien de Put van Heenvliet een bestaand leefgebied is van de bever en uit de data in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) blijkt dat omliggend leefgebied inmiddels volledig met bevers bezet is, is het waarschijnlijk dat in de nabije toekomst jonge bevers vanuit dit gebied zullen blijven wegtrekken en is het aannemelijk dat er zich in de nabije toekomst opnieuw bevers in het Kanaal door Voorne proberen te vestigen.

In figuur 2 uit de appendices bijgevoegd in dit besluit, wordt met de zwarte lijnen aangegeven waar het meeste risico van de bever ontstaat en waar afschot op basis van deze vergunning zal plaatsvinden, dit betreft voornamelijk het kanaal zelf en de kering van het kanaal. Naast het gebied van het kanaal zelf is ook de teensloot aan de binnenzijde relevant. Indien bevers vanuit de teensloot de oever in graven komen ze ook in de kering terecht. Het risico is hier hoog.

Onderstaand beoordelen wij de drie criteria op grond waarvan een vergunning als bedoeld in artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl kan worden verleend.

Belangenonderbouwing

De vergunning is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, sub 3, van het Bkl. Meer specifiek is onderhavige vergunning aangevraagd in het belang van de openbare veiligheid.

Algemeen

Het beheren en onderhouden van de waterkeringen ten behoeve van waterveiligheid is een taak van waterschappen. De waterkeringen dienen te voldoen aan de wettelijke veiligheidsnormen.⁴ Van belang hierbij is de kernzone. Dat is het dijklichaam, het centrale gedeelte van het waterstaatswerk. Deze kernzones mogen niet beschadigd raken. Waterschappen zijn daarnaast ook verantwoordelijk voor het uitvoeren van het Peilbesluit⁵.

Openbare veiligheid algemeen

In paragraaf 3.1 van het FBP worden risico's voor de openbare veiligheid onderbouwd. In paragraaf 3.1.1 wordt de invloed van beveractiviteiten op waterkeringen beschreven. Bevers graven grote holenstelsels, bestaande uit gangen en kamers. Ondergravingen van oevers, taluds en waterkeringen zijn een groot risico voor de openbare (water)veiligheid en voor personen en machines aan de waterkant. De waterbeheerder heeft de taak de keringen aan de wettelijke normen te laten voldoen. Op het moment dat een door een bever gegraven gat, gang of hol in een waterkering zit, voldoet de kering niet meer aan de wettelijke normen en moet ingegrepen worden om de functie van de kering te behouden. Gangen van bevers zijn circa 35 cm breed en kunnen onder de grond doorlopen tot over een afstand van wel 20 meter van de waterlijn. Bij een ingang in de oever binnen 20 meter van een waterkering

⁴ Zie voor meer informatie: par. 3.1.1 van het Faunabeheerplan Bever 2023-2029.

⁵ Definitie 'Peilbesluit': een besluit in de zin van art. 5.2 Waterwet, waarbij waterstanden of bandbreedten waarbinnen waterstanden kunnen variëren worden vastgesteld, die gedurende daarbij aangegeven perioden zoveel mogelijk worden gehandhaafd.

bestaat het risico dat het hol doorloopt tot in de waterkering. De hollen monden uit in kamers die een diameter hebben van wel 1,20 meter.

Daarnaast zijn er in het FBP, waterkeringen aangewezen als ‘hoog-risico-waterkeringen’. Dit zijn boezemkades⁶ en andere regionale keringen waar graafactiviteiten van een bever een hoog risico voor de openbare veiligheid met zich meebrengt, zie ook hoofdstuk 3.1.2 van het FBP. De ligging (binnen het landschap of in relatie tot het gebruik van het achterland), afmeting, samenstelling van de dijken of de graafsnelheid bepalen het verhoogde risico tot een incident.

Het FBP beschrijft in hoofdstuk 4 en Bijlage 3 incidenten in Zuid-Holland veroorzaakt door de aanwezigheid van de bever. In de afgelopen jaren hebben zich veel meer incidenten voorgedaan dan de jaren daarvoor. Uit het overzicht van beverincidenten in bijlage 3 van het Faunabeheerplan blijkt dat het aantal bij de FBE ZH gemelde incidenten in Zuid-Holland toeneemt. Tevens blijkt hieruit dat in de meeste situaties ingrijpen noodzakelijk was.

Openbare veiligheid Kanaal door Voorne

In de aangeleverde Risicoanalyse bever Waterschap Hollandse Delta, opgesteld door de Zoogdiervereniging, worden de verschillende gebieden die worden beheerd door het waterschap voorzien van een risicoscore. Hiervoor zijn verschillende criteria gebruikt. Het Kanaal door Voorne, ook omschreven als territorium 8, wordt beoordeeld als een zeer hoog risicolocatie. Onderstaand geven wij een overzicht van de risico's zoals opgenomen in de risicoanalyse:

“Risico's voor de kering:

- *Beide oevers van het kanaal door Voorne betreffen de regionale kering. Deze hebben steile oevers en een natuurlijke oever zonder oeverbescherming. Het peilverschil tussen het boezemwater en het achterland betreft enkele meters. Beide oevers hebben een (zeer) hoog risico voor directe ondergraving door bever.*
- *Over grote lengte van zowel de regionale kering aan de noord- als zuidzijde van het kanaal liggen buitendijks watergangen direct tegen de kering aan/binnen de beschermingszone van de kering. Vanuit deze watergangen bestaat gevaar voor ondergraving van de kering. Het risico is hier hoog.*

Overige risico's

- *Op de noordoever ligt een provinciale weg boven op de kering. Dit betreft de hoofdontsluiting van en naar Hellevoetsluis. Op de zuidoever ligt tevens een weg op de kade die onder andere gebruikt wordt door het regionale busverkeer. Beide wegen zijn zeer kwetsbaar voor ondergraving.”;*

Conclusie belangenonderbouwing

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel het belang van ‘de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’, meer specifiek de openbare veiligheid voldoende is onderbouwd om het doden van de bever in (de directe omgeving van) het Kanaal door Voorne te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Hoofdstuk 5 van het FBP geeft een analyse van mogelijke bevredigende alternatieven en andere maatregelen waardoor schadelijke handelingen voorkomen kunnen worden, dan wel zoveel mogelijk worden beperkt. In een aantal gevallen gaat het om reactieve preventieve maatregelen zoals in paragraaf 5.2.1 van het FBP, in de andere

⁶ Boezemkade: een langs een water (de boezem) gelegen dijk die moet voorkomen dat de boezem bij hoog water het (lager gelegen) achtergelegen land binnenstroomt.

gevallen gaat het om minder ingrijpende schadelijke handelingen zoals tevens vastgelegd in de zogenoemde “Escalatieladder” als weergegeven in Afbeelding 5.1 van het FBP.

In deze Escalatieladder is de ernst van de schade en/of het risico voor de waterveiligheid (verticale as) afgezet tegen te nemen maatregelen die in de volgorde van minder naar meer ingrijpend voor de bever in de horizontale as zijn afgezet. De minst ingrijpende maatregelen zijn de maatregelen die het functionele leefgebied van de bever aantasten (geelgekleurd), vervolgens maatregelen die voortplantings- en rustplaatsen van de bever aantasten (oranjegekleurd). Naarmate de schade en/of het risico voor de waterveiligheid meer ‘onacceptabel’ is, of een volgens deze escalatieladder eerder getroffen maatregel niet tot het gewenste effect heeft geleid, mag een kolom naar rechts worden opgeschoven en dus gebruik worden gemaakt van een meer ingrijpende maatregel. De medewerker water-, dijk- of wegbeheer van het waterschap bepaalt in overleg met een ter zake kundig persoon⁷ of de activiteiten van de bever vanuit oogpunt van openbare veiligheid acceptabel zijn of dat er maatregelen genomen moeten worden.

Preventieve maatregelen

De Zoogdiervereniging heeft in de Risicoanalyse bever Waterschap Hollandse Delta een viertal preventieve maatregelen voorgesteld om de (her)vestiging van de bever in het Kanaal door Voorne te voorkomen. Het waterschap Hollandse Delta heeft overwogen of deze maatregelen mogelijk zijn. Dit is toegelicht in het ‘incident format’ van 24 juni 2024. Hieronder volgt hiervan een uiteenzetting.

Verwijderen van houtige begroeiing

Door houtige begroeiing nabij de watergang weg te nemen, wordt een belangrijke voedselvoorziening voor de bever weggenomen, waardoor het gebied onaantrekkelijk wordt voor de bever om daar te foerageren of te verblijven. Hierbij wordt aangegeven dat in het voorjaar en de zomer echter altijd kruidenvegetaties aanwezig zullen zijn die gegeten kunnen worden. Echter, er zijn in het Kanaal door Voorne al een minimaal aantal bomen aanwezig. Op deze bomen is enkel vraatschade aangetroffen wat vermoedelijk duidt op het slijpen van de tanden, anders dan de bomen te gebruiken als voedselbron. Het verwijderen van houtige begroeiing heeft op deze locatie daarom geen invloed op de aanwezigheid van de bever.

Oeverbescherming

Een andere mogelijkheid is beide oevers volledig in gaas of damwand zetten. De lengte van het kanaal is ongeveer 8,5 kilometer, waardoor er totaal 17 kilometer aan damwanden of gaas gezet zou moeten worden. Het aanbrengen van dergelijke bescherming kost minimaal 10,2 miljoen⁸, zonder de moeilijk bereikbare of afzetbare delen meegerekend. Het is niet proportioneel om te vergen dat dergelijke kosten worden gemaakt voor deze specifieke locatie.

Het gebied ontoegankelijk maken

Om her(vestiging) van de bever in het Kanaal door Voorne te voorkomen, kunnen aanliggende watergangen richting het kanaal afgezet worden met beverwerend gaas op de oever. Een deel van de zuidelijke oever is reeds ontoegankelijk wegens de aanwezigheid van schapengaas over grote lengten ten zuiden van de weg. Gelet op de complexe locatie met veel stedelijk gebied in de nabije omgeving is het plaatsen van gaas op de overige locaties onmogelijk. De bever heeft dus alsnog toegang tot de rest van het kanaal.

Aanleg van een aanvullend habitat, dienend als extra territoria, in de nabije omgeving

Met het aanleggen van een nieuw beverhabitat kan de bever uitwijken naar een ander gebied. De naastgelegen gebieden zijn echter al onderdeel van beverterritoria, waardoor dit geen optie is.

⁷ Zie voor de omschrijving van een ‘ter zake kundig persoon’ bijlage 4 van het Faunabeheerplan Bever 2023-2029.

⁸ Incidentformat bever 24 juni 2024.

Conclusie preventieve maatregelen

Uit het voorgaande concluderen wij dat de genoemde preventieve maatregelen niet toepasbaar dan wel niet uitvoerbaar zijn en daardoor niet zullen voorkomen dat de bever zich in het Kanaal door Voorne zal (her)vestigen.

Alternatief voor het doden

Vangen van de bever en elders bijplaatsen

Vangen van de bever en elders bijplaatsen (repopulatie) is in Nederland geen optie. Geen van de provincies laat het uitzetten van bevers uit een andere provincie nog toe. Omdat de bever een sterk territoriale diersoort is, is bijplaatsen in een bestaande populatie waar de beschikbare en geschikte territoria al bezet zijn, geen optie. Het verplaatsen beschouwen wij dan ook niet als een bevredigende oplossing.

Conclusie andere bevredigende oplossingen

Gelet op het bovenstaande, de bevindingen in hoofdstuk 5 van het FBP en de verdere het aangeleverde informatie zijn wij van mening dat voor het Kanaal door Voorne voldoende aannemelijk is gemaakt dat redelijkerwijs geen andere bevredigende oplossing voorhanden is dan het vangen en doden van de bever.

Staat van instandhouding

In paragraaf 2.5 van het FBP wordt de staat van instandhouding van de bever beschreven. In 1988 is de bever geherintroduceerd in Nederland, waarna de populatie gestaag gegroeid is. In 2023 wordt de omvang van de landelijke populatie geschat op zo'n 6000 exemplaren (met een leeftijd ouder dan één jaar). Voor Zuid-Holland schatte de Zoogdierverseniging⁹ in 2021 het huidige aantal bevers op circa 720 exemplaren van één jaar of ouder. Dit aantal is sindsdien toegenomen. In totaal zijn er in Zuid-Holland zo'n 600 kilometer hokken waarin beversporen gevonden zijn. Per jaar zullen naar verwachting deze aantallen exponentieel met 20% groeien, waarbij de populatie zich mogelijk elke vier jaar verdubbeld.¹⁰

In het FBP staat dat de staat van instandhouding van een soort als gunstig beschouwd wordt indien:

1. uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin deze voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven; en
2. het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden; en
3. er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Voor een gunstige staat van instandhouding van de landelijke beverpopulatie dient er volgens het Natura 2000 profielendocument van de bever¹¹ tenminste één populatie van bevers te zijn ter grootte van 500 exemplaren. De bevers in Zuid-Holland zijn niet geïsoleerd, maar zijn onderdeel van de populatie Maastricht-Lelystad-Rotterdam. In de provincies Limburg, Noord-Brabant en Flevoland bevinden zich de grootste aantallen bevers. In Zuid-Holland zijn de bevers momenteel vooral te vinden in het voor hen optimale rivierenlandschap in het zuiden van de provincie, maar inmiddels is ook gebleken dat door overvolle beverterritoria de bever zich verder verspreidt naar het suboptimale polderlandschap. De staat van instandhouding mag worden beoordeeld op het niveau van de populatie, waar de betreffende populatie (in dit geval de Zuid-Hollandse populatie) deel van uitmaakt. Het is voldoende als de populatie in Zuid-Holland onderdeel is van een duurzame populatie en bijdraagt aan het behouden van de gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.¹²

⁹ Notitie over risico's op schade door vernatting ten gevolge van beverdammen in Zuid-Holland, drs. J. Thissen, 22 september 2021

¹⁰ P. 24 Faunabeheerplan Bever 2023-2029, Faunabeheereenheid Zuid-Holland, Van Bommel FAUNAWERK, 13 oktober 2023

¹¹ https://www.natura2000.nl/sites/default/files/profielen/Profielen_HRSoorten_Actueel/Profiel_soort_H1337.pdf

¹² P.26 Faunabeheerplan Bever 2023-2029, Faunabeheereenheid Zuid-Holland, Van Bommel FAUNAWERK, 13 oktober 2023

Het verspreidingsgebied, ook in Zuid-Holland, wordt steeds groter en zal zeker niet binnen afzienbare tijd kleiner gaan worden. Er is voldoende geschikt leefgebied, ook in Zuid-Holland, om de populatie op lange termijn in stand te houden.

Op grond van deze vergunning mag enkel in (de directe omgeving van) het Kanaal door Voorne een bever worden gedood. Naar inschatting van het waterschap op basis van eerdere waarnemingen zal het jaarlijks gaan om ongeveer twee individuen die zich proberen te vestigen in het kanaal. Gezien de verwachte aantallen zal dit geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding aangezien de grote aaneengesloten Nederlandse populatie van 6000 bevers van meer dan één jaar oud, waar de bevers in Zuid-Holland deel van uit maken, blijft groeien.

Conclusie staat van instandhouding

Gelet op vorenstaande is het uitgesloten dat met de uit te voeren handelingen een negatief effect te verwachten is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie bevers in Zuid-Holland. Er wordt daardoor geen afbreuk gedaan aan het streven de beverpopulatie in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bezit en vervoer anders dan voor verkoop

Voor deze specifieke situatie is tevens aangevraagd de mogelijkheid om de bever eerst te vangen en het dier elders te doden. Het Kanaal door Voorne loopt door de bebouwde kom van Voorne. De bever kan wellicht niet op de locatie worden gedood omdat deze zich mogelijk binnen de bebouwde kom begeeft. In een dergelijk geval dient de bever eerst vervoerd te worden, hetgeen is verboden in artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal. Tijdens het vervoer heeft de uitvoerend medewerker het dier onder zich.

Middelen en maatregelen

Ingevolge artikel 8.74r, eerste lid, van het Bkl worden aan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, van het Bal voorschriften verbonden over de te gebruiken middelen hetgeen wij hebben gedaan middels voorschrift 7.

In onderstaande gaan wij in op het gebruik van de middelen en de methoden en hoe wordt afgeweken van de bepalingen conform de in dit besluit opgenomen voorschriften.

Middelen ten aanzien van het geweer

Geweer

Het gebruik van een geweer kan in sommige situaties noodzakelijk zijn om de bever in het veld te doden. Ter uitvoering van dit besluit kan gebruik worden gemaakt van het kogelgeweer. Het kogelgeweer dient te voldoen aan de vereisten die in artikel 11.79, tweede en vierde lid, van het Bal worden gesteld.

Luchtdrukgeweer

Onder geweer moet ook een luchtdrukgeweer worden begrepen.¹³ Daarmee moet een luchtdrukgeweer ook voldoen aan de vereisten die in artikel 11.79, eerste tot en met vijfde lid, van het Bal aan een geweer worden gesteld. Het gebruik van een luchtdrukgeweer bij het doden van de bever is minder risicovol dan het gebruik van hagel- en kogelgeweren. Een luchtdrukgeweer voldoet per definitie niet aan deze vereisten en derhalve zijn vergunningvoorschriften in afwijking van dit artikel noodzakelijk. Zodoende hebben wij in voorschrift 9 de vereisten opgenomen waar het geweer aan dient te voldoen.

¹³ Zie de toelichting bij artikel 11.79 van het Bal, St. 2021, 22 (p.290). Zie ook besluit-activiteiten-leefomgeving-ge-integreerde-versie-leek-tot-en-met-stb-2023-357 (1).pdf

Nachtelijke bestrijding en benodigde middelen

Het gebruik van het (luchtdruk)geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst is verboden op grond van artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal. Aangezien de bever vooral in het donker actief is en een bestrijdingsactie mogelijk spoedeisend is, ligt het voor de hand dat het doden van de bever in het donker moet kunnen plaatsvinden. Derhalve maken wij in voorschrift 11 mogelijk dat het (luchtdruk)geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst kan worden gebruikt.

Ingevolge artikel 11.79, vijfde lid, van het Bal is het verboden om een geweer te voorzien van een geluidsdemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enige andere instrumenten. Bij de nachtelijke bestrijding is dergelijke nachtzichtapparatuur en kunstmatig licht nodig om de bevers te kunnen zien. Daarnaast is een geluiddemper wenselijk om verschrikking van de bever en geluidsoverlast te voorkomen zodat de bestrijding goed kan worden uitgevoerd. Derhalve hebben wij in voorschrift 10 vastgelegd dat het (luchtdruk)geweer voorzien mag worden van een geluiddemper en/of nachtzichtapparatuur.

Daarnaast is krachtens artikel 11.83, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bal bepaald dat het geweer niet gebruikt wordt in percelen aangrenzend aan de, in het omgevingsplan, vastgelegde bebouwingscontour jacht. Hoewel de gemeente Voorne aan Zee nog geen bebouwingscontour jacht heeft vastgesteld, achten wij het noodzakelijk voor te schrijven waar het gebruik van het geweer wel en niet gebruikt mag worden. Voor deze situatie gaan wij uit van de bebouwde kom grenzen van de gemeente Voorne aan Zee. Het Kanaal door Voorne loopt deels door de bebouwde kom van Hellevoetsluis. Hoewel het gebruik van het geweer niet is toegestaan binnen de bebouwde kom kan het zijn dat de bever zich ophoudt in de directe nabijheid van de bebouwde kom. In deze situaties kan de vangkooi gebruikt worden. Derhalve hebben wij in voorschrift 12 opgenomen dat het geweer gebruikt kan worden op percelen die grenzen aan de bebouwde kom.

Tot slot is in artikel 11.84, tweede lid, van het Bal bepaald dat de houder van een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit (voorheen een jachtakte) geen geweer draagt op gronden waarop hij niet het recht heeft een geweer te gebruiken. Om onnodig lijden en stress bij een gevangen bever te voorkomen is het van belang dat het vervoer van het dier zo kort mogelijk is. Derhalve is het noodzakelijk om de bever, indien gevangen, zo spoedig mogelijk uit het lijden te verlossen. Het afschieten in andermans jachtveld kan noodzakelijk zijn. Wij geven zodoende toestemming voor het doden van een gevangen bever op gronden waarvoor de uitvoerder geen recht heeft om het geweer te gebruiken, zoals opgenomen in voorschrift 13.

Jachtveld

In artikel 11.76, eerste lid, van het Bal is vastgelegd dat het geweer enkel gebruikt wordt in een veld dat voldoet aan de daar gestelde eisen. Indien de bever wordt gevangen kan deze vervolgens naar een jachtveld worden gebracht waar de bever gedood kan worden. Indien afschot in het veld plaatsvindt, is dit veelal niet een veld dat voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 11.76, van het Bal. Ook in dit geval voldoet het Kanaal door Voorne en de directe omgeving niet aan deze vereisten. Derhalve hebben wij in voorschrift 8 vastgelegd dat het geweer mag worden gebruikt op gronden die niet voldoen aan deze eisen, mits zijnde gronden buiten de bebouwde kom.

Overige middelen

Vangkooi

Ingevolge artikel 11.72, eerste lid, van het Bal is het verboden om zich buiten gebouwen te begeven met middelen of met materialen waarmee die middelen direct kunnen worden gemaakt, als moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren, waaronder vangkooien (sub e). Het kan echter nodig zijn dat het vangen van de bever de beste oplossing is om de bever elders te doden, omdat direct afschot in het veld niet mogelijk is. In afwijking van bovengenoemd artikel staan wij het gebruik van een

vangkooi toe, te weten een levend vangende vangkooi. Hieraan verbinden wij de voorwaarden zoals vastgelegd in voorschrift 14.

Honden

Wij staan toe dat honden, niet zijnde lange honden, kunnen worden gebruikt bij het nazoeken van een (aan)geschoten bever. Dit is vastgelegd in voorschrift 15.

Snij- en steekwapens

Wij staan tevens toe dat snij- en steekwapens kunnen worden gebruikt om een geschoten bever uit het lijden te verlossen. Dit is opgenomen in voorschrift 16.

Looptijd

Voor de looptijd wordt aangesloten bij de geldigheid van het FBP. Wij verwachten geen verandering in risicohoogte in deze lokale situatie. Derhalve blijft het onzes inziens gedurende de gehele looptijd en waarschijnlijk daarna een risicovolle locatie, waar ingegrepen dient te kunnen worden.

Samenhangende besluiten

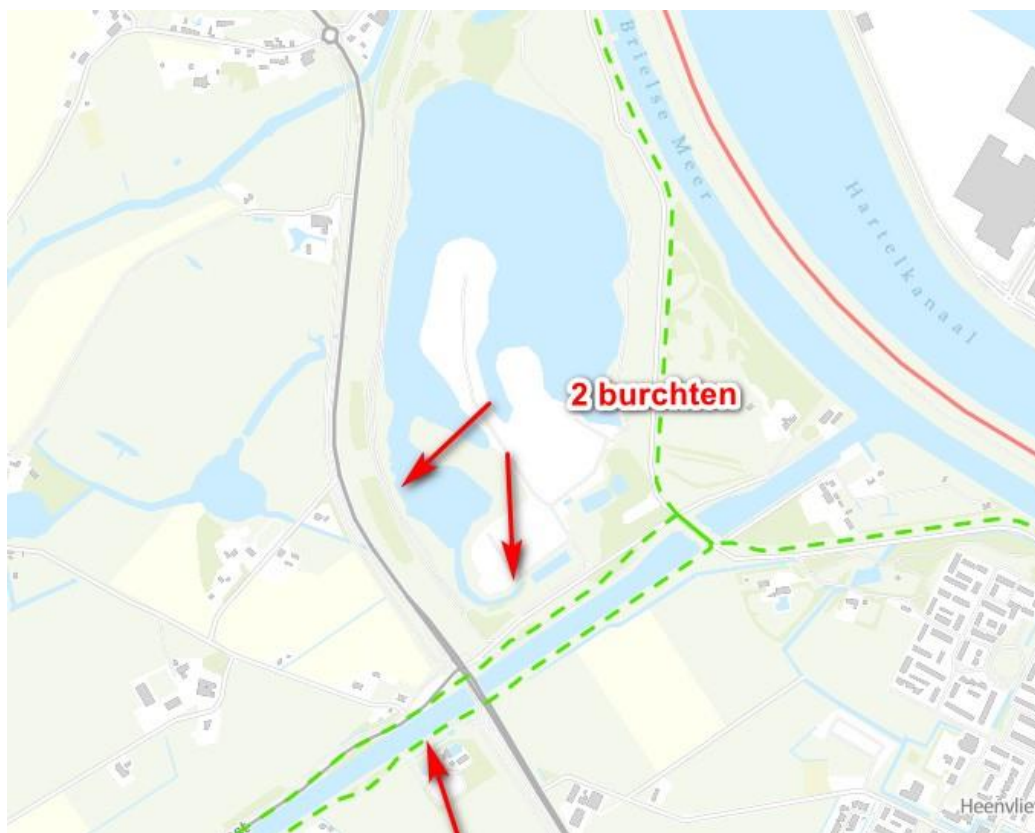
Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op bever op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde vergunning in de zin van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet worden verleend.

Appendices

Figuur 1: Een kaart van de locaties van de twee burchten in de Put van Heenvliet, zoals ingevoegd in het Incidentformat van 24 juni 2024.

Figuur 2: Een kaart van Kanaal door Voorne met in zwarte lijnen langs de wateren waar het afschot van bevers zal gaan plaats vinden, aan de binnenzijde van het Kanaal.